

minä Olen

5/2018 Irtonumero 7,90 €

Iloa,
voimaa ja
onnellisuutta
elämääsi!

**Oletko
erikyisherkkä?**
– Ota se lahjana

**Tutkija
Miia Kontro:**
Seksi voi olla
portti
kuolemanraja-
kokemukseen

MENE METSÄÄN!
Voimaa tammesta

Silmiesi kunto
kertoo sisimmästäsi
– Näkökykyyn voi vaikuttaa

RAKKAUS KOSKETTAA:

- Rakastuminen on vapautta
- Terapeutin tehtävä on rakastaa

PYHÄ HÄPY

– Miten naiseuden
viisaus ja voima
näkyvät
suomalaisessa
kansan-
perinteessä?

Ihanat, kamalat
TUNTEET
– Ja miten ne
kohdataan?

**Kirjailija &
kuvataiteilija
Katariina Souri:**

”Olen varjotyöntekijä,
en valotyöntekijä.”

KEHO | MIELI | HENKI

Katariina Suuri

*”En ole
valotyöntekijä
vaan
varjotyöntekijä.”*

Intiassa on omat jumalattarensa, samoin antiikin Kreikassa. Suomalainen mytologia ei ole varsinaista feminiinisen jumalattaruuden ilotulitusta, mutta mitä jos suomalaiset jumalattaret löytyisivätkin arkkityyppisinä naishahmoina julkisuudesta? Ja jos Katariina Souri olisi suomalainen jumalatar, millainen jumalatar hän olisi?

TEKSTI: Jenni Arbelius KUVAT: Reetta Linnea

antiikin Kreikan (400 eKr.) jumalat ja jumalattaret asuivat tarinan mukaan Olympos-vuorella. Sen ajan jumalat ja jumalattaret olivat ihmisen kaltaisia. Selkeästi jumalia, mutta niin inhimillisiä, että aikalaiset ammensivat heidän tarinoistaan osviittaa myös omaan elämäänsä.

Jumalien ja jumalattarien edesottamuksista kerrottiin antiikin Kreikassa suullisina tarinoina. Juonenkäänteet olivat hurjia; oli moninaisia rakkausseikkailuja, vahvoja tulistumisia, murhia ja tappoja, insesmiä ja äiti, joka tappoi lapsensa.

Voidaan ajatella, että jumalat ja jumalattaret olivat paitsi osa aikalaisensa maailmankuvaa ja jumal-käsitystä, myös tähtiä sen ajan keltaisessa lehdistössä eli suullisesti kerrotuissa juoruissa ja tarinoissa, ajassa ennen painokoneita.

Suomalaisessa mytologiassa ei varsinaisesti puhuta jumalattarista, mutta meillä on Mielikki, Tellervo, Ilmatar, Lemminkäisen äiti sekä Louhi eli Pohjan Akka. Vaikka muinaisuskonnoissa kunnioitettiin maaemoja ja meillä oli haltioita ja keijuja, varsinaista jumalattarien moninaisuutta suomalainen mytologia ei sisällä.

Mitä jos suomalaiset nykyjumalattaret löytyisivät tässäkin ajassa keltaisesta lehdistöstä ja olisivat kaikille tuttuja, mutta keskenään erilaisia arkkityyppisiä naishahmoja? Samaan aikaan tavallisia ihmisiä ja jalustalle nostettuja jumalattaria? >>

”Mitä jos suomalaiset nykyjumalattaret löytyisivätkin tässäkin ajassa keltaisesta lehdistöstä ja olisivat kaikille tuttuja, keskenään erilaisia arkkityyppisiä naishahmoja? Samaan aikaan tavallisia ihmisiä ja jalustalle nostettuja jumalattaria?”

Entä millasista aineksista koostuisi jumalatar-tarina **Katariina Sourista**, yhdestä maamme tunnetuimmista tähdistä, joka juhlii lokakuun lopulla 50-vuotissyntymäpäiväänsä ja viettää tänä vuonna 30-vuotistaiteilijajuhliaan?

Taiteilijuutensa alun hän laskee hetkestä, jolloin hän räjähti suomalaisten tajuntaan Playboy-kuviansa julkaisusta vuonna 1988 ja hän tuli tunnetuksi nimellä **Kata Kärkkäinen**. Jos katsoo antiikin Kreikan tai Intian jumalatar-kuvastoa, voi huomata, että lähes kaikki jumalattaret esiintyvät vähissä vaatteissa. Luonnollisempaa alkua **Katariina Sourin** taipaleelle suomalaisena jumalattarena ei siis voisi olla.

Ihmissuhteet

”Käsitykseni ihmissuhteista on aika perinteinen. Ne ovat tehokkaita peilejä. Kun on yksin, on helppo huiputtaa itseään, että olen todella vakaa ja käsitelty sitä sun tätä. Kun ihmissuhde tulee siihen ja alkurakastumisen jälkeen peili alkaa toimia, niin kyllä siinä karisevat kaikki harhaluulot itsestä ja lujaa. Parisuhde on paras kouluttaja, se hioo ihmistä ja pakottaa tämän kohtaamaan oman persoonan varjoa ja tiedostamatonta.

Mielestäni rakkauden tulee olla vapaata, eikä siihen saa liittyä vaatimuksia ja ehtoja. Itselläni ei ole mitään halua olla polyamorisisessa suhteessa, mutta ajatus siitä, että kaksi ihmistä olisi yksi, on ahdistava. Elyan kanssa olemme uskollisia, mutta välillämme ei ole vaatimusta. Kyse on valinnasta, jonka teemme joka päivä vapaaehtoisesti ja jos tilanne muuttuisi, siitä keskusteltaisiin.

Minussa on sellainen energia, että luokseni ajautuvat ihmiset ovat usein jonkinlaisessa muutosprosessissa.

Katariina Sourin kymmenes kirja *Sarana* syväluotaa taiteilijan mielenmaisemaa. Siinä etsitään merkitystä, omaa potentiaalia sekä tietä ulos mielenterveysdiagnoosien maailmasta.

Katariina Sourilla on yhdessä vaimonsa Elya Zwegybergin kanssa showroom Helsingin Kruununhaassa. Siellä voi tutustua kummankin taiteilijan taiteeseen.

Tapani olla suhteissa on vähän kaiveleva, alan sörkkiä. Toisesta alkaa helposti nousta hänelle tiedostamattomia asioita esiin. Jotkut ovat riemastuneita siitä, joitakuista se ahdistaa, mutta olen huomannut, että aina se tapahtuu.”

Julkisuus

”En ole itse tuonut parisuhteitani julkisuuteen paitsi ensimmäisen aviomieheni **Johnny Lee Michaelsin** kanssa ja nyt suhteessani Elya Zwegybergiin. Muita avautumisia ei löydy, vaikka onhan niistä kirjoitettu silti. Olen toki myöntänyt suhteeni, jos siitä on kysytty ja olemme saattaneet olla jossain tilaisuudessa yhdessä. Varmaan

jokaisen puolison kanssa löytyy joku yhteiskuva. Minulla on neljä ex-aviomiestä ja yksi vaimo.

Elyan kanssa tulimme tietoisesti julkisuuteen, koska kyseessä on rakkaussuhde naiseen. Jos olisimme peitelleet sitä, se olisi vahvistanut tiettyjä ennakkoluuloja ja tuntui helpommalta puhua suhteesta avoimesti. Muuten olen ollut nuiva puhumaan suhteistani. Olen aina ajatellut, että haluan jonkun oman nurkan, joka on vain minulle, yksityinen. Sitä mukaa kun olen tutustunut itseeni ja oma identiteettini on selkeytynyt, on samalla vähentynyt tarve tiukan rajan vetäminen yksityisen ja julkisen välille. Ei niin, että kaikki olisi julkista. Voin puhua kyllä seksuaalisesta suuntautumisestani, mutta yksityiskohtia seksielämästäni en koskaan menisi selittämään minnekään.

”Koin Playboyn kuvausession todella ahdistavana, se tuntui todella oudolta, vieraalta ja kiusalliselta. Olin 19-vuotias ja itkin kuvauksissa.”

enää sillä tavalla reagoikaan, kun julkkiksia on niin paljon, eivätkä kaikki todellakaan tunne. Jos menen pikkukaupunkiin, niin siellä saattaa alkaa kuhina, että hei, sä olet Kata! Se on mulle ihan fine, nykyään julkisuus on minusta kivaa.

Se mikä ajoi minut aikoinaan ihan hulluuden partaalle oli, että ennen sosiaalista mediaa kaikki viestini suodattuivat toimittajan kautta, erityisesti lehdissä. Minusta annettiin tietynlainen kuva, johon vaikutti se, mikä myy ja mitä ihmiset haluavat lukea. Minua ei ole koskaan häirinnyt se, että joku kirjoittaa ilkeän kolumnin tai uutisoi jotain, vaan se, että annan haastattelun ja pienillä asioilla koko juttu vääntyy sellaiseksi, että vaikutan aivan eri ihmiseltä. Puheeni ja koko persoonani väritytty ja vääntyy aivan oudoksi. Se oli todella ahdistavaa.

Minua turhautti, etten koskaan saanut todellista asiaani ulos. Jopa suorat televisiolähetykset ovat tilanteina hyvin jännitteisiä eikä julkisuus koskaan vastannut sitä, mitä ihan aidosti olen.

Sosiaalinen media on antanut hirveästi valtaa takaisin. Jos toimittaja tai lehti vääristelee jotain asiaa, pystyn aina paukuttamaan sosiaalisen median kautta omaa näkemystäni. Niin minä olen tehnyt. Se on tehnyt toimittajista varovaisempia, he joutuvat helpommin vastuuseen.”

Luonto

”Koko tekemiseni edellytys on hiljaisuus ja rauha olla itsensä kanssa. On ihanaa tavata ihmisiä, mutta viikossa on oltava riittävästi päiviä, jolloin minulla ei ole menoa jonnekin. En hirveästi meditoi, vaan minulle luonto on paikka, jossa voin laskeutua olemiseen. Rauhoittua itseni kanssa. Nautin siitä, että ympärilläni on tyhjää tilaa.

Siitä lähtee kaikki, paitsi oma tasapaino ja hyvinvointi, myös luovuus ja ajatukset. Jos elämässä on koko ajan ärsykeitä ja ihmisiä, ei omasta sisimmästä tule mitään ulos. Niinhän minä elin sen julkisuuden alkuajan, elämä oli kauhean hektistä. Silloin minulla ei ollut mitään hajua mistään, juoksin sinne, tänne ja tonne, en tiennyt kuka olen. Yritin olla jossain roolissa enkä tiennyt, kenen vaatimuksesta. Ei siinä voi oikein mitään syntyä. >>

Playboy-kuvat julkaistiin joulussa 1988 ja silloin tulin Suomessa julkisuuteen. Kahdeksankymmentäluvulla aika oli hyvin erilaista, oli vain kolme tv-kanavaa, paljon vähemmän medioita ja julkkiksia. Joko kaikki tunsivat sinut tai ei kukaan. Nykyäänhän nuoret tuntevat ihan omat tyyppinsä, keski-ikäiset omansa ja vanhemmilla ihmisillä on omat julkkiksensa, julkisuus on pirstaloitunut.

Koin julkisuuden hyvin ahdistavaksi. Heti kun astuin ovesta ulos, tiedostin olevani julkisuuden henkilö. Kuljin usein huppu päässä ja aurinkolasit silmillä ja kun pääsin ulkomaille, haukoin henkeä että huh, vihdoin saan happea.

Nykyään en muista koko asiaa. Ei käy edes mielestä, että olen julkisuuden henkilö. Tietysti ihmiset eivät

”Olen vasta nyt viisikymppisenä sinut kehoni kanssa.”

Kun tapasin Johnnyn ja aloin odottaa **Kasimiria**, vetäydyin julkisuudesta vuonna 1991. Sitten aloin kirjoittaa tv-sarjaa *Shampanjaa ja vaabtokarkkeja*. Eli heti kun tuli ensimmäinen hiljentyminen ja minulla oli tilaa miettiä, mitä alkaisin tehdä, alkoi tulla ideoita. Touhuaminen joka suuntaan on murhaavaa.

Jossain kohtaa ymmärsin, etten halua asua kaupungissa. Sen jälkeen asuin pitkään Suomenlinnassa ja viimeiset yksitoista vuotta olen asunut Sipoossa.

Minulla on pitkään ollut koiria ja aloitan joka aamun lenkillä koirani kanssa. Yleensä juoksen, menemme canicrossia eli dobermanni on lantiolleni kiinnitetyissä juoksuvaljaissa ja koira menee kuin juna pitkin metsäpolkua. On ihan mahtavaa huomata, että viisikymppisenä kunto sen kun kohoa.

Jokapäiväinen liikunta luonnossa on keskeisin syy siihen, etten ole koskaan joutunut lääkitykseen tai sairaalaan, se on pitänyt psyykeni kasassa. *Sanarassa* puhun siitä, että aika monella julkisuudessa olleella naisella, jotka ovat syystä tai toisesta päätyneet seksuaaliobjekteiksi, on elämässään sama kaava. He ovat vetäytyneet julkisuudesta villiin luontoon ja eläinten pariin. Näitä naisia ovat minun lisäksi muun muassa **Pamela Anderson**, **Tanja Karpela**, **Brigitte Bardot**... He hakeutuvat pois siitä ulkoa tulleesta naiseuden määritelmästä, saavat tilaa rakentaa omaa identiteettiään ja ehkä sitten palaavat takaisin.”

Pimeys

”Olen aina sanonut, että en ole valotyöntekijä vaan varjotyöntekijä. Psykoanalytikko **C.G. Jung** on lanseerannut persoonan varjo -käsitteen. Nykyään monet ajattelevat, että varjo ja ego ovat yhtä, mutta Jungin käsitys on, että ihmisellä on erikseen ego. Ego on tietoisien mielen osa, sen rakennusainesta. Sen lisäksi on erikseen itse, joka on koko ison psyykkisen kokonaisuuden keskus. Ihminen ohjautuu lähtökohtaisesti egosta, mutta kun hän käy individuaatioprosessia eli itseksen tulemisen prosessia, hänen psyykkiseksi keskukseksi tulee vähitellen itse. Itseen on tällöin sulautettu tiedostamatonta persoonan varjoa. Olen käynyt psykoanalyysissä pitkään ja saanut siitä paljon apua. Prosessi liittyy siihen, että varjo eli se, mikä itsessä on on torjuttua eli oma tuntematon vähitellen sulautuu osaksi itseä. Psykoanalyysissä ei siis ole jaottelua myönteiseen ja kielteiseen, vaan tuntemattomaan ja tunnettuun.

Shamanismissa taas puhutaan alisesta, keskisestä ja ylisestä. Ylinen on ajatuksetonta tietoisuutta, keskinen

arjessa kiinni olevaa, maadoittuneisuutta, että upotetaan sormet multa ja kasvatetaan kukkia. Alinen on itselleni kaikkein luontevin. Se on sukeltamista menneisyyteen, omaan menneisyyteen ja kollektiiviseen menneisyyteen. Olen opiskellut shamanismia, mutta shamanistinen sessio on minulle hieman pelottava, koska menen niin helposti sellaiseen tilaan, että sen kanssa pitää vähän varoa. Ne eivät ole leikin asioita. Minun pitää nähdä vaivaa, että pysyn kiinni keskisessä, enkä luiskahda aliseen.

Jossain kohtaa analysoimme maalauksiani psykoanalytikkoni kanssa ja huomasin, että nyt ei mennä enää omassa alitajunnassani vaan kollektiivisessa, siellä missä ovat kaikki myytit ja tarinat. Tajusin, että tämä on ihan totta, on ikään kuin olemassa ovi, josta sinne pääsee. Kun tekee paljon itsetutkiskelua, maalaa ja kirjoittaa ja menee vielä tuollaiseen analyysiin, niin voin kertoa, että kyllä lähtee.”

Alastomuus

”En ole koskaan ollut mikään luonnonlapsi, että alasti vaan hyppisin siellä täällä, en todellakaan. Olen ollut enemminkin ujo ja pidättyväinen, ihmissuhteissani intimoinkin, mutta alastomuuteen on minulla liittynyt paljon ristiriitaisia tunteita. Olen vasta nyt viisikymppisenä sinut kehoni kanssa. Koin Playboyn kuvausession todella ahdistavana, se tuntui todella oudolta, vieraalta ja kiusalliselta. Olin 19-vuotias ja itkin kuvauksissa. Luulen, että se liittyi lapsuudenkokemuksiini, isäni käyttäytymiseen. Hänellä oli vieraita naisia ja hän katseli joka kauppareissulla hyllyjen välissä pornolehtiä. Alastomuuteen liittyi minulla jotain inhottavaa, ällöttävää ja väärää. Se ahdistus säilyi minulla pitkään.

Asia muuttui oikeastaan vasta suhteessa naisen kanssa. Miessuhteissani tämä mies-nais-asetelmä pamahti aina jossain kohtaa esiin, samoin kaikki ahdistus, joka minulla liittyi kehoon, seksuaalisuuteen ja alastomuuteen. Naisen kanssa ollessani nämä teemat eivät pamahtele esiin. Miehen kanssa muutun helposti erittäin tar-

Katariina Sourin on kolmatta kertaa *Taloustaito*-lehden kuvataiteen kuumalla listalla, tänä vuonna sijalla yhdeksän. Listan laatii taideasiantuntija Pauliina Laitinen-Littorin.

”Nykyään pukeudun androgynisti. Olen aina leikkinyt rooleilla ja vaikka voin välillä olla hyvin feminiininen, on minun helppo hypätä ulos siitä roolista.”

”Olen kuullut elämässäni paljon sitä, että saatanan pyllynnäyttäjä, pyllistelijä, tyhmä, lahjaton, ääliö tissien esittelijä. Siksi halusin kirjassani tuoda esiin niitä syy-seuraus-ketjuja, joita itse olen vasta aikuisena ymmärtänyt liittyen omiin valintoihini.”

vitseväksi, muutun ihan lapseksi. Palaan menneisyyden rooliin, jossa en halua olla, siinä kuviossa on jotain ahdistavaa ja se tuntuu hyväksikäytöltä.

Luulen, että jotkut asiat elämässä eivät vain koskaan korjaannu, niille ei vain voi mitään. Elyan kanssa ollessani olen säilyttänyt oman persoonani koko ajan. Minulla ei ole tapahtunut heilahdusta menneisyyden rooleihin ja se on ollut valtavan vapauttavaa. Nykyään tykkään omasta kehostani enemmän kuin koskaan.

Olen kuullut elämässäni paljon sitä, että saatanan pyllynnäyttäjä, pyllistelijä, tyhmä, lahjaton, ääliö tissien esittelijä. Siksi halusin kirjassani tuoda esiin niitä syy-seuraus-ketjuja, joita itse olen vasta aikuisena ymmärtänyt liittyen omiin valintoihini. Ehkä minuun olisi suhtauduttu kunnioittavammin, jos olisin sanonut tehneeni asian tietoisesti taiteellisena performanssina niin kuin Rakel Liekki teki tehdessään pornoelokuvia.

Mutta ei se minun kohdallani mennyt niin, tein sen siksi, että olin ihan pihalla. Eikä minua voi siitä syyttää. Vasta aikuisena olen tajunnut, että hetkinen, isä siellä lehtihyllyllä ja sitten minä siellä lehden kannessa, ei voi olla totta.

Jälkeenpäin ajateltuna minua ahdisti Playboy-kuvauksissa oikeastaan kaikkein eniten se, etten voinut tuoda persoonani esiin niissä kuvissa. Kaikki naiset pistettiin siihen amerikkalainen naapurintyttö-muottiin, oli ne alusvaatteet ja minulla silkkikukat kaulassa. Minä olin kuitenkin gootti, punkkari ja Hanoi Rocks -fani, naiseuden roolini olivat siihen aikaan aika rajuja. Ja sitten yhtäkkiä minulla oli ne silkkikukat kaulassa, ajattelin että ei jumalauta, se stailaus ahdisti minua enemmän kuin se, että tissit näkyivät.”

Naiseus ja seksuaalisuus

”Näen niin, että on olemassa maskuliini- ja feminiinienergia ja ne ovat olemassa kaikissa ihmisissä. Aina kun puhutaan naisista, koen olevani keskustelun ulkopuolella. En koe olevani mieskään, mutta aika monet sanovat, että minulla on maskuliiniset aivot. Ajattelen loogis-ratio-naalisesti ja dominoin. Toisaalta olen myös feminiininen ja kiinnostunut mystiikasta.

Olen aina leikkinyt näillä rooleilla ja vaikka voin välillä olla hyvin feminiininen, on minun helppo hypätä ulos siitä roolista. Nykyään olen androgyni pukeutumisessa. Jos laitan seksikkään mekon, sen kanssa on oltava maiharit. Jos olisi korkeat korot, minun olisi hirveän kiusaantunut olla. Tai jos puen korkeat korot, pitäisi melkein olla miesten puku niiden kanssa, nykyään minun on löydettävä ulkonäköni ne molemmat puolet.

Varsinkin monet vanhan liiton feministit vihaavat minua yli kaiken ja kokevat, että olen osallistunut naisten esineellistämiseen. Itse koen, että jos nainen haluaa olla puputyttö niin hän saa olla sitäkin. Mielestäni feministisen ajattelun tulisi kulkea niin, että joko minut nähdään miehisen vallankäytön uhrina ja tällöin feministien tulisi tukea ja auttaa minua, seistä rinnallani. Tai niin, että olen itsenäinen nainen ja olen tehnyt niin kuin olen halunnut. Mikä ongelma siinä on?

Minulle oli hassua, kun jotkut kokivat, että tulin kaapista lesbosuhteeni kanssa. Olen aina tiennyt, et-ten ole täysin hetero. Valtaosa suhteistani on tosin ollut miesten kanssa. Ensimmäisen kerran huomasi ihastuneeni naiseen joskus Playboy-aikoina Los Angelesissa. Kaunis nainen flirttaili minulle ja ihastuin häneen täysin. Mitään ei tosin tapahtunut välillämme, mutta silloin tajusin sen. Silloin elettiin sentään 1980-lukua, mutta ei se silti ollut mikään sellainen juttu, että ai kauheata. Olin vain, että ai tämmöistä, selvä.”

LÄHIOMAISEN MENETYKSET

”Tyttäreni Kianan isä uhkasi erotessamme kaapata tyttärenteni Italiaan, mutta saimme onneksi asiat sovittua ja meillä on edelleen hyvät välit. Silloin jouduin menemään pelkoa päin. Tajusin, että mitä enemmän yritän estää isää tapaamasta lastaan, sitä suuremmaksi riski lapsen kaapatuksi tulemisesta kasvaa. Se oli yksi vaikeimmista asioista, joita olen elämässäni tehnyt. Onneksi kaikki meni hyvin.

Nyt samantyyppinen kuvio on meneillään isäni kanssa. Isäni nykyinen puoliso käytännössä kaappasi isäni Pohjois-Norjaan, jossa isä viettää muistisairaana viimeisiä hetkiään vieraassa maassa, vieraiden ihmisten kanssa ja vieraalla kielellä. Suomen valtio ei voi tehdä tällaisissa tapauksissa mitään. Olen tehnyt kaikkeni saadakseni isän takaisin Suomeen sukulaisten ja ystävien luokse, tuttuihin maisemiin. Mitään ei ole tehtävissä, en ole voinut kuin päästää irti. Menemme Elyan kanssa katsomaan isää taas marraskuussa, hän tuskin tunnistaa minua enää. Tiedän vain, että en ole syyllinen tilanteeseen, en voi sille kerta kaikkiaan mitään, voin vain päästää irti. Keskittyä omaan elämään Suomessa, omiin lapsiini ja työhöni. Niin minä olen tehnyt.”

Elämyksellisiä lukuhetkiä

Tilaa
Minä Olen -lehti
itsellesi tai ystävällesi

www.minaolenlehti.fi